

Ako správne nakladať s odpadmi.

Odpad = Druhotná surovina

Každú ľudskú činnosť, či už v domácnosti, alebo na pracovisku, sprevádza vznik odpadov. Priemerne na Slovenku jeden človek vyprodukuje za rok až 300kg odpadov. Nie všetky tieto odpady musia končiť na skládke alebo v spaľovni. Väčšinu, až 90% odpadov, je možné recyklovať alebo kompostovať, a len malé percento odpadov je potrebné zneškodňovať.

Veríme, že tak, ako každým rokom pribúdajú uvedomelejší ľudia, recyklačné linky a iné možnosti spracovania, postupne sa zvýši aj úroveň triedenia vo Vašej obci, a spoločnými silami sa za pár rokov dostaneme za hranicu účinnosti triedenia cez 50%.

Východiskové podmienky už máme nastavené na vysokej úrovni, len je potrebné zapojiť do separovaného zberu čo najviac ľudí a vykonávať pravidelnú osvetu. Aj z tohto dôvodu Vám predstavujeme jednoduchý návod, ako triediť odpady vo Vašich domácnostiach.

ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD:

Na zmesový komunálny odpad sa používajú plechové pozinkované 110l nádoby alebo plastové 120l nádoby čiernej farby.

Do nádoby na zmesový odpad sa nesmú vhadzovať nebezpečné odpady (batérie, žiarivky, lieky, farby, oleje, chemikálie ani obaly od chemikálií a iné NO), drobné stavebné odpady ani druhotné suroviny, na ktoré sú zvlášť určené nádoby rôznych farieb.

Nádoby je možné zakúpiť na obecnom úrade.

Občan je povinný uhradiť obci poplatok za nakladanie s komunálnymi odpadmi na základe VZN.

SKLO

Na zber skla slúži plastová nádoba zelenej farby. Do tejto nádoby môže občan vhadzovať rôzne sklenené fľaše, poháre, sklíčka od kompótov, tabuľové sklo. Tabuľové sklo musí byť rozbité a bezpečne umiestnené v nádobe (nie mimo nádoby).

Nevhadzujte: porcelán, keramiku, zrkadlá, autosklo, žiarovky a žiarivky.

PLASTY (PET fľaše, fólia, fľaše od drogérie)

stlačené zošliapnutím

Na zber plastov slúži plastová nádoba žltej farby. Do tejto nádoby môžete vhadzovať zošliapnuté PET fľaše od nápojov, obaly z drogérie a kozmetiky, plastové a mikroténové vrecká, rôzne fólie, prepravky, záhradný nábytok a rôzne tvrdé plasty z ktorých sú odstránené kovové súčiastky (vedrá, hračky a pod.).

Vzhľadom na problémy s nečistotou pri dotried'ovaní plastov na prevádzke, prosíme nevhadzujte do týchto nádob znečistené plasty, fľaše od olejov a farieb, PVC materiály (podlahoviny, krytiny, rúry, PVC hračky), žalúzie, kombinované materiály, nárazníky, hadice, gumu, bazény, plexisklo, lexan, polystyrén a pod..

KOVOVÉ OBALY

Aj na zber kovových obalov slúži plastová nádoba žltej farby. Žltá nádoba slúži okrem zberu plastov aj na zber rôznych plechoviek od nápojov, konzerv, alobalov a hliníkových viečok od jogurtov zbalených do guľky.

Nevhadzujte: obaly od masla, obaly od liekov.

TETRAPAKY –VIACVRSTVOVÉ OBALY

Aj na zber tetrapakov slúži plastová nádoba žltej farby určená na zber plastov.

Medzi tetrapaky patria vymyté a čisté obaly od mlieka, džúsov a iných nápojov

Nevhadzujte: znečistené zapáchajúce obaly.

PAPIER

Modrá nádoba je určená na zber papiera. Do nej môžete vhadzovať noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, stlačené krabice, kartóny, papierové obaly a tašky.

Nevhadzujte: tetrapaky, väzbové obaly kníh, mokrý alebo znečistený papier, použité plienky a hygienické potreby.

BIOODPAD

Bioodpad, ktorý tvorí až 40% celkového odpadu sa v obci kompostuje prevažne v záhradných kompostoviskách.

Práve vo využití bioodpadu máme veľké rezervy, a len dôkladnejším triedením bioodpadu (kuchynský odpad, tráva, lístie, podrvené konáre) a jeho kompostovaním dokážeme znížiť podiel komunálneho odpadu ukladaného na skládku.

Obec každému občanovi poskytne bezplatné zapožičanie drviča konárov.

JEDLÉ OLEJE

Použité jedlé oleje môžete zliať cez sitko do čistej PET fľaše a odovzdať na Obecnom úrade v Bretejovciach alebo na vybraných čerpacích staniciach Slovnaft (napr. ČS Slovnaft v Prešove na Rusínskej ul. pri sídl. Sekčov a na ul. Duklianskej (smer od Ľubotíc do centra). Dôležité je zbierať čistý olej bez zvyškov potravín a vody.

PNEUMATIKY

Prijatím nového zákona o odpadoch od 1.1.2016 obec už nemôže nakladať s pneumatikami. Zberom pneumatík sa zaoberajú pneuservisy a predajne pneumatík, kde môžete aj vy odnieť svoje použité pneumatiky.

ELEKTROODPAD

Elektronický odpad (biela a čierna technika), spínače, počítače, televízory, hi-fi tech môžete vyložiť v určený deň podľa harmonogramu vývozu alebo oznamu v rozhlase priamo pred bráničku svojho domu. Elektronický odpad musí byť v celku s elektronickými časťami.

Nezbierajú sa: vyhrievacie telesa s výmurovkou, plynové spotrebiče.

TEXTIL, OBLEČENIE, OBUV

Nepotrebné šatstvo, hračky, topánky, posteľnú bielizeň, utieraky a iné veci podobného druhu môžete vhodiť do špeciálneho kontajnera umiestneného vo Vašej obci

NEBEZPEČNÉ ODPADY

Vybrané druhy nebezpečného odpadu (batérie a akumulátory, žiarivky, rozpúšťadlá, absorbenty, filtračné materiály, olejové filtre, prevodové a mazacie oleje, farby, obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok) sa odoberajú od občanov len v pôvodnom balení po preukázaní sa preukazom totožnosti.

Nezbiera sa: eternit, sklenená vata, polystyrén.

Žiarivky

Žiarivky aj úsporné žiarovky obsahujú nebezpečné časti. Existuje niekoľko vybraných predajní, kde možno tieto žiarivky bezplatne odnieť. Úsporné žiarovky sa zbierajú aj do špeciálnych nádob umiestnených v potravinách COOP Jednota.

Tužkové a gombíkové batérie – monočlánky

Okrem organizovaného zberu obcou môžete použité tužkové a gombíkové batérie odovzdať u vybraných predajcov elektroniky, ale aj v potravinách COOP Jednota, kde je na to určená špeciálne označená nádoba.

Akumulátory

Použité akumulátory Vám bezplatne odoberú v akejkol'vek predajni akumulátorov.

Lieky

Lieky patria tiež medzi nebezpečné odpady a na Slovensku už niekoľko rokov funguje spätný odber nespotrebovaných liekov. Zvyšné lieky môžete vrátiť v každej lekární.

Motorové, prevodové, hydraulické oleje a obaly z nich

Opotrebované motorové oleje je možné zlikvidovať v autoservise. Pozor, prázdne obaly od olejov sú tiež nebezpečný odpad, a z tohto dôvodu nepatria do zmesového odpadu, ani medzi plasty, ale do pristaveného kontajnera na nebezpečný odpad.

STAVEBNÉ ODPADY

Stavebný odpad, ktorý vznikne občanovi pri stavbe alebo rekonštrukcii domu si musí každý občan dať zlikvidovať sám na vlastné náklady.

Na záver by sme ešte raz chceli poďakovať všetkým občanom, ktorí sa zapájajú do separovaného zberu. Zároveň by sme chceli vyzvať najmä tých, ktorí ešte váhajú s triedením, aby podporili túto myšlienku. Nestačí len nečinne prizerať sa, ako nám skládky odpadov uberajú miesto na našej Zemi. Veríme, že spoločnými úsilím dosiahneme každým rokom stále lepšie výsledky v separovanom zbere, a po nejakom čase budú čierne nádoby, slúžiace na zmesový komunálny odpad zívajú prázdnotou.

Združenie obcí Ekotorysa

ekotorysa@gmail.sk